

Beredskapsplan HMS					
Tittel:	Beredskapsplan HMS			Side:	1 av 3
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	20.10.16	Publisert dato:	26.10.16

HENSIKT

Overordnet beredskapsplan for helse, miljø og sikkerhet. Ivareta menneskers helse og sikkerhet samt ytre miljø.

ANSVAR

Daglig leder.

FREKVENNS

Ved hendelser som omfatter personskader, brann og /eller fare for eller faktisk forurensing.

DEFINISJONER

Personskader i denne forbindelse er skader og hendelser på mennesker som krever ekstern bistand. Dette omfatter både egne ansatte, besøkende og evn. andre som befinner seg på vårt område. «Mann over bord»/havari med fare for personskader omfattes av denne beredskapsplanen.

Brann omfatter alle tilløp til brann som vi ikke klarer å slukke selv.

Forurensing/mulig forurensing omfatter alle utslipp vi ikke håndterer selv.

Alle båter med VHF-radio har lytteplikt på kanal 16 når båten er i bruk

Alle båter med AIS benytter dette for å ha oversikt over hvilke båter som befinner seg i nærheten.

BESKRIVELSE

Akutt fase

Ved personskade/»mann over bord» er det viktig å tilkalle hjelp straks (ring 113/VHF kanal 16).

Ved brann og forurensing/fare for forurensing – ring 110

Prosedyre:

1. Fortell hvem du er og hvor du ringer fra (posisjon)
2. Beskriv skaden/hendelsen så nøyaktig som mulig
3. Svar så nøyaktig du kan på de spørsmålene du får
4. Lytt nøye etter de beskjedene som blir gitt
5. Ta ansvar for eventuelt skadete til hjelpen kommer

Personer som er bevisstløse, i sjokk eller alvorlig skadet må ha øyeblikkelig hjelp. Dersom der er mulig, bring den skadete ut av fare og start førstehjelp. Førstehjelpsutstyr, bære og hjertestarter hentes på førstehjelpspost.

Videre oppgaver

1. Nærmeste overordnede skal varsles iht. alarmplan for lokasjonen/anlegget. Denne skal påse at Daglig leder og Fagansvarlig KS/HMS varsles.

2. Forlat ikke stedet før overordnede er på plass og har kontroll, evn etter avtale med overordnede.
3. Overordnede sørger for at nødvendige ressurser av folk og utstyr settes inn for å begrense skaden. Dette innebærer å ivareta menneskers fysiske og psykiske helse og sikre verdier.
4. Dersom anlegget/båten er havarert og utgjør en fare for skipstrafikk; varsle Kystverkets vaktentral (NAVCO)
5. Dersom hendelsen medfører fare for rømming; Se beredskapsplan rømming (varsling Fiskeridirektoratet)
6. Alvorlige personskader skal varsles Arbeidstilsynet (se Arbeidstilsynets veileder)
7. Dersom hendelsen medfører at fiskens velferd er truet kontaktes Mattilsynet
8. Forurensing meldes Fylkesmannen

Viktige telefonnummer

Funksjon	Tlf/mail
Ambulanse – Nødnummer	113
Brann/Forurensing – Nødnummer	110
Fiskeridirektoratet	03415 – fmc@fiskeridir.no
Mattilsynet	224 00 000
Kystverkets alarmsentral (NAVCO)	07847 eller 224 22 331
Fylkesmannen i Nordland – miljøvernavdelingen	755 31 500
Arbeidstilsynet	815 48 222

Etterarbeid

Personskader som medfører konsultasjon hos lege, skal granskes av en granskningsgruppe bestående av Lokal arbeidsplass leder, Fagansvarlig HMS og Verneombud. Ved ulykker som omfatter alvorlige personskader/skader som omfatter flere arbeidstakere/stort skadepotensiale, utvides gruppen med Daglig leder. Ved brann og forurensing utvides gruppen med Serviceleder.

Kommunikasjon

Kommunikasjon med Fiskeridirektoratet, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Kystverket håndteres av daglig leder eller driftslederne.

Kommunikasjon med Cermaq, media og øvrige myndigheter håndteres av Daglig leder eller dens stedfortreder.

Beredskapsøvelser

Det skal for ledergruppen årlig gjennomføres øvelse i håndtering av HMS-hendelser. Alle ansatte for øvrig skal minimum tredje hvert år delta på øvelse angående brann, førstehjelp og redning. Øvelsene skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Registrering

- Rapporter fra personskader lagres i personalmappe.
- H1 og H2 skader registreres i personalmappe.
- Rapporter fra brann og forurensning, samt øvelser lagres på den enkelte lokalitet, og kopi sendes Fagansvarlig KS/HMS.

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan HMS og brann
- Risikovurdering HMS
- Rapportering av personskader/uønskede hendelser
- Beredskapsplan forurensning
- Risikovurdering ytre miljø
- Beredskapsplan ved akutt/ekstrem dødelighet – forurensning

- Beredskapsplan rømming
- Prosedyre for avvikshåndtering

Eksterne referanser:

- Internkontrollforskriften
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Forurensingsloven
<http://www.lovdata.no/all/hl-19810313-006.html>
- Forurensingsforskriften
<http://lovdata.no/forskrift/2004-06-01-931>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan – forurensing					
Tittel:	Beredskapsplan – forurensing			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Etterleve regelverk knyttet til ytre miljø.

ANSVAR

Driftsleder

FREKVENS

Ved utslipp

BESKRIVELSE

Denne planen omfatter utslipp av ensilasje, maursyre, eller andre farlige kjemikalier.

Ved utslipp:

Det skal reageres umiddelbart dersom utslipp oppstår fra tanker, beholdere eller rør. Undersøk først om utslippet kan stoppes eller reduseres i omfang av eget personell. Kontakt deretter Driftsleder og Daglig leder for videre håndtering av utslipp.

Dersom utslippet er av en slik grad at det ikke kan håndteres av eget personell og utstyr, kontaktes brannvesen på 110.

Berørte naboer kontaktes så raskt som mulig.

Fylkesmannen i Nordland underrettes så raskt som mulig.

Viktige telefonnummer

Funksjon	Tlf
Driftsleder Valhall	481 20 925
Driftsleder Ofoten	971 93 031
Daglig leder	995 41 060
Brannvesen	110
Fylkesmannen i Nordland - miljøvernavdelingen	755 31 500
Mattilsynet	22400000
Matfisksjef CM	905 00136

Ethvert utslipp er å betrakte som miljøavvik og skal registreres og behandles i avvikssystemet

Registrering

- Avvikssystemet
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan HMS og brann
- Prosedyre for håndtering av død fisk, svimere og ensilasje
- Prosedyre for lagring, håndtering og bruk av kjemikalier og gasser

- Prosedyre for transport av kjemikalier
- Beredskapsplan ved ekstrem/akutt dødelighet – forurensning
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering

Eksterne referanser:

- Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19920709-1269.html>

Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød					
Tittel:	Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Oppdage, begrense og håndtere tilfeller hvor det forekommer ekstrem dødelighet uavhengig av årsak. Sikre velferden for resterende fisk, redusere faren for smittespredning, sikre anlegget mot havari og rømming, fjerne død fisk forsvarlig samt sikre verdier.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Driftsleder og akvateknikere/røktene skal til enhver tid ha oversikt over dødelighetsraten og utviklingen på denne, slik at tiltak kan iverksettes når dødeligheten overstiger det som er "normalt" for anlegget (registreringene i produksjonsverktøyet)

Intern definisjon på ekstrem dødelighet

Dersom mengden dødfisk overstiger 2% i antall pr merde innenfor et døgn, uavhengig av årsak eller total biomasse, skal det anses som ekstrem dødelighet.

Varsling

Daglig leder, Fiskehelsesjef CNO og Matfisksjef CNO skal varsles umiddelbart. Den som får første telefon fra driftsleder foretar videre varsling av dem som er på lista. Mattilsynet varsles umiddelbart.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22 40 00 00

Tiltak

Fôring

All fôring stanses inntil situasjon er avklart.

Inspeksjon av merder

Gjeldende merder skal straks visuelt inspiseres, enten ved hjelp av kamera eller dykker, og daglig leder og matfisksjef (CNO) skal informeres fortløpende om resultatene fra disse inspeksjonene. Vannprøver tas for å avdekke eventuell skadelig oppblomstring av alger.

Årsak til dødelighet

Årsak til dødelighet skal kartlegges etter beste evne.

Driftsleder sammenfatter all relevant informasjon om hvilke faktorer som har påvirket fisken de siste 14 dager (håndtering, levering/mottak, flytting, ekstreme vær-/temperaturforhold, maneter/alger, forurensing, appetitt, helse, osv.). Disse opplysninger oversendes daglig leder og matfisksjef (CNO). Daglig leder, Driftsleder, Matfisksjef, Fiskehelsesjef (CNO) og planlegger og koordinerer videre tiltak for å imøtegå situasjonen på en best mulig måte.

Sykdom

Dersom det er mistanke om at dødeligheten skyldes sykdom, eller bekreftet SKAL Beredskapsplan - smittsom sykdom følges. Fiskehelsesjef (CNO) igangsetter uttak av prøver av fisken for å kartlegge eventuelt sykdomsbilde.

Praktiske tiltak som skal iverksettes ved dødfisk mengder utover daglig nivå

- Overgår dødeligheten lokalitetens dødfisk-kapasitet, skal drifts- og servicekoordinator (CNO) tilføre beredskapskapasitet for kverning av dødfisk og transportkar for ensilasje.
- Ved dødelighet over dette, skal matfisksjef (CNO) tilkalle ekstern kapasitet for kverning av dødfisk og transport av ensilasje. Til dette har Ballangen Sjøfarm og CNO avtale med ScanBio

Funksjon	TH
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Drift- og servicekoordinator CNO	990 13998
ScanBio – Beredskapstelefon 24/7	561 47 300

Registrering

- Antall dødfisk skal registreres i Fishtalk
- Forøket/ekstrem dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Prosedyre for journalføring - matfisk
- Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet- værmessig påvirkning og havari
- Beredskapsplan ved ekstrem/akutt dødelighet- forurensning
- Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet- alger og maneter
- Beredskapsplan - smittsom sykdom
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan for akutt/ekstrem dødelighet, som følge av forurensing					
Tittel:	Beredskapsplan for akutt/ekstrem dødelighet, som følge av forurensing			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Unngå og eventuelt redusere omfanget av velferdsmessige konsekvenser og dødelighet, som følge av forurensing og uønskede utslipp, samt sette oss i stand til å håndtere akutt dødelighet.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Forurensing og utslipp i sjøen overvåkes på lokalitet. Hvordan dette utføres avgjøres lokalt på den enkelte lokalitet som en del av daglig rutine. Unormale tilstander skal journalføres og vannprøver skal tas.

Ved akutte problemer med fisken som ikke lar seg forklare eller man har grunn til å tro at området er forurenset settes tiltak i gang og varsling foretas.

Varsling

Ved utslipp og mistanke om utslipp varsles brannvesen.

Ved mistanke om at hendelsen kan få velferdsmessige konsekvenser for fisken kontaktes Mattilsynet umiddelbart.

Daglig leder, Fiskehelsesjef (CNO), Matfisksjef (CNO) varsles umiddelbart. Den som får første telefon fra Driftsleder foretar videre varsling.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22400000
Brannvesen	110

Tiltak

- Fôringen stoppes og det etableres ro i anlegget.
- Ved dødelighet hvor årsaken er uklar eller det antas at det skyldes alger tas det vannprøver.
- Hvis det er kjent hva forurensningen er journalføres dette og omfanget forsøkes fastslått. Dette gjøres uavhengig om det er eget utslipp eller fra annen virksomhet.
- Vannprøver skal tas med 2,5 liter glassflasker, men store plastflasker (rene) kan også brukes. Det skal alltid tas to flasker.
- Før vannprøver tas kontaktes Akvaplan-niva for opprettelse av avtale omkring selve prøvetakingen, behandling av prøven og forsendelse til laboratorium. Akvaplan-niva kontaktes på telefon 77 75 03 00, eller mobil 99 00 15 91 (Anita Evenset).
- Viktige fakta som skal registreres i forbindelse med prøvetakingen er hvor og når prøven er tatt, og om det registreres lukt og hva en visuelt ser i havet. Akvaplan-niva vil i det enkelte tilfelle være det rådgivende organ for dette.
- Alle fakta registreres i anleggets dagbok, og kommuniseres til Akvaplan-niva og overordnede.

Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes: Beredskapsplan for håndtering av ekstrem/akutt massedød.

Registrering

- Akutt/ekstrem dødelighet – forurensning skal registreres som kvalitetsavvik
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan – ekstrem/akutt massedød
- Alarmplan HMS og brann
- Beredskapsplan HMS
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>
- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldeles?doc=/sf/sf/sf-19920709-1269.html>

Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet, som følge av alger/maneter				
Tittel:	Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet, som følge av alger/maneter			Side: 1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon: 1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16	
Endret av:		Dato:		
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato: 03.11.16

HENSIKT

Unngå og eventuelt redusere omfanget av dødelighet som følge av alger og eller maneter.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Siktedypet i sjøvannet kontrolleres daglig. Hvordan dette utføres avgjøres lokalt på den enkelte lokalitet som en del av daglig rutine. Endringer i siktedypet skal journalføres i anleggets dagbok. Vår og sommer krever ekstra overvåkning.

Varsling

Den som mottar første telefon fra driftsleder sørger for å varsle resterende på lista. Fiskeridirektorat og Mattilsyn skal varsles umiddelbart.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22400000
Fiskeridirektoratet	03415

Tiltak

Ved problemer eller man har grunn til å tro at alge- eller manet- mengden er økende gjøres følgende:

- Fôring stoppes og det etableres ro i anlegget.
- Ved dødelighet hvor årsaken er uklar eller det antas at det skyldes alger tas det vannprøver
- Hvis det er maneter i vannet tas enkeltteksemplar inn til artsbestemmelse.
- Ta bilder av det som observeres i vannet.
- Det bør vurderes å sette ut garn rundt nøtene for å hindre manetene å komme inntil nota
- Andre tiltak, som å strø sand på manetene kan også vurderes.

Vannprøver

- Vannprøver bør helst tas med 2,5 liter glassflasker, men store plastflasker (rene) kan også brukes. Det skal alltid tas to flasker.
- Før vannprøver tas kontaktes Akvaplan-niva for opprettelse av avtale omkring selve prøvetakingen, behandling av prøven og forsendelse til laboratorium. Akvaplan-niva kontaktes på telefon 77 75 03 00, eller mobil 99 00 15 91 (Anita Evenset).
- Viktige fakta som skal registreres i forbindelse med prøvetakingen er hvor og når prøven er tatt. Akvaplan-niva vil i det enkelte tilfelle være det rådgivende organ for dette.
- Alle fakta registreres i anleggets dagbok, og kommuniseres til Akvaplan-niva og overordnede.

Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes: Beredskapsplan for håndtering av ekstrem/akutt massedød

Forebyggende

Daglig leder og Matfisksjef (CNO) er til enhver tid ansvarlig for å følge opp alge- og manet situasjonen i sin region, og varsler ved fare for økt forekomst av alger og maneter.

Registrering

- Forøket/ekstrem dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød
- Prosedyre for risikovurdering Fiskevelferd
- Prosedyre for håndtering av dødfisk, svimere og ensilasje
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari				
Tittel:	Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari			Side: 1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon: 1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16	
Endret av:		Dato:		
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato: 03.11.16

HENSIKT

Unngå og evn redusere omfanget av dødelighet, sikre fiskevelferden og redusere risikoen for rømming, som følge av værmessige påvirkninger og havari, samt sette oss i stand til å handtere akutt dødelighet som følge av dette.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Vær og værmelding overvåkes daglig. Sjøtemperatur og ekstremvarsel journalføres.

Ved varsel om ekstremvær kreves ekstra overvåkning og kontroll. Ved skader som skylder værmessige påvirkninger og havari kontaktes nærmeste overordnet.

Ved havari hvor fisk står i fare for å rømme eller har rømt nyttes:

- Beredskapsplan rømming
- Spesifikk alarmplan for anlegget

Varsling

Den første som får telefon fra driftsleder sørger for å varsle de resterende på lista.

Mattilsynet varsles umiddelbart dersom hendelsen medfører vesentlige velferdsmessige konsekvenser for fisken. Fiskeridirektoratet varsles umiddelbart dersom hendelsen kan medføre rømming av fisk.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22400000
Fiskeridirektoratet	03415

Daglig leder, Driftsleder og Matfisksjef (CNO) skal vurdere tiltak for å sikre anlegget, og hindre ytterligere skade på fisk og anlegg.

Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes:

- Beredskapsplan for håndtering av tilfeller av ekstrem/akutt massedød

Forebyggende

- Daglig leder er til enhver tid ansvarlig for å følge opp driftslederne ved ekstremvarsel.
- Alt unødvendig og løst utstyr fjernes
- Merder, nøter og fortøyninger kontrolleres.
- Vurdere å stoppe fôring

Mulige tiltak

- La fisken være mest mulig i ro
- Ved nedising av anlegg og utstyr må all is fjernes umiddelbart og hoppenett slippes ned, jfr

prosedyre for avisning av not og merde.

- Ved kollapset not kan brønnbåt tilkalles som assistanse for å redusere klemskader på fisk, og ytterligere skader på utstyr og innretning.
- Stopp føring. Ved sjøtemperatur under +2° C skal all føring stoppes.
- Ved skade på not og flyteenhet, og fare for rømming, henvises det til – Beredskapsplan for rømming. Fisk berges over i nye merder. Merder og fortøyninger repareres, og eventuelt skiftes ut.
- Bytte skadede komponenter
- Borttauing
- Nødslakt

Registrering

- Fishtalk
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan rømming
- Beredskapsplan rømming
- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan for håndtering av ekstrem/akutt dødelighet
- Prosedyre for oppdretters håndbok
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Prosedyre for daglig ettersyn anlegg
- Prosedyre for avisning av not og merde
- Risikovurdering HMS
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan smittsom sykdom					
Tittel:	Beredskapsplan smittsom sykdom			Side:	1 av 3
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Oppdage, begrense og håndtere tilfeller hvor det forekommer dødelighet som skyldes smittsom sykdom. Begrense smittefare/kontaminering og opprettholde dyrevelferd.

ANSVAR

Driftsleder

FREKVENS

Ved mistanke og påvisning av sykdom i eget anlegg og naboanlegg.
Når anlegget er omfattet av soneringsforskrifter gitt av Mattilsynet.

BESKRIVELSE

Ved mistanke om smittsom sykdom skal daglig leder og Fiskehelsesjef (CNO) kontaktes straks. Driftsleder og Daglig leder, i samarbeid med Matfisksjef og Fiskehelsesjef, skal iverksette nødvendige tiltak for å forebygge, redusere eller eliminere eventuelle skadevirkninger på fisken og omliggende miljø. Dette gjelder også stans av omsetning, ved mistanke om at slaktet fisk kan være smittet, og iverksette tilbaketrekking fra markedet.

Varsling

Mattilsynet skal varsles umiddelbart ved:

- Uavklart forøket dødelighet
- Grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, med unntak av lakselus
- Andre forhold som har medført vesentlig velferdsmessige konsekvenser for fisken, herunder om sykdom, skade eller svikt

Funksjon	Tlf
Daglig leder	995 41060
Fiskehelsesjef CNO	919 19747
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22400000

Tiltak

Isolering av lokaliteten:

Det skal opprettes soner med sykdomsstatus rundt anlegget og landbasen. Det skal innføres adgangsbegrensninger for personer som kan øke smittefaren.

I de tilfeller hvor Mattilsynet oppretter særskilte forskrifter om soner, skal driftsleder iverksette tiltak som oppfyller disse forskriftene. Driftsleder er også ansvarlig for å videreformidle disse kravene til eksterne leverandører.

Hygiene:

Alle båter som har gått i et smittet anlegg skal vaskes og desinfiseres før de kommer til kai. Alt av overtrekksklær skal vaskes på lokaliteten.

Håvene skal trekkes flere ganger daglig, og dødfisken håndteres på en slik måte at smittefaren ikke øker. Dødfisken males opp og ensileres fortløpende.

Håver og stamper skal vaskes og desinfiseres flere ganger daglig. Alt renhold skal foregå som normalt ifølge – Prosedyre for renhold og hygiene: flåte, anlegg, båter og tilhørende utstyr – men det skal utvises ekstra stor forsiktighet i forbindelse med smittefare.

Medisinering:

Ved medisinering henvises det til å følge pakningsvedlegg og prosedyre for bruk av legemiddel. Ved medisinering skal anlegget merkes med "Medisinering pågår".

Sanitær-/nødslakting:

Brønnbåttransport av levende syk fisk til slakteriet skjer med lukkede ventiler, så fremt ikke annet er avtalt med Mattilsynet, og etter klarert seilingsled.

Syk fisk slaktes iht. til Prosedyre for sanitær-/nødslakting. Død fisk som kommer til slakteriet fjernes, males opp og ensileres. Ensilasjen må da behandles som risikoavfall inntil eventuell annen avklaring foreligger.

Om nødvendig skal lokaliteten kunne tømmes for fisk innen maksimalt 80 virkedager. Dette gjøres ved at slakteriet innfører sanitærslakt. Slakt fra andre lokaliteter reduseres slik at slakteriets kapasitet tilpasses lokalitetens behov for å slakte/destruere fisk. Slakteriet ivaretar hensyn til at smitte ikke bringes videre fra slakteri til andre lokaliteter.

Beredskapsavtalen med ScanBio (Beredskapstelefon: 561 47 300) inkluderer også kapasitet for nødslakting og mottak som et resultat av massedød, sykdom, og sanering.

Destruksjon av fisk i merder:

For å begrense smittespredning og ivareta fiskevelferden må det vurderes å destruere fisk i én eller flere merder – altså levere fisken direkte til ensilering. Dette skal vurderes sammen med ledelse og fiskehelseavdeling. Tillatelse til dette må innhentes hos Mattilsynet før iverksettelse.

Registrering

- Antall dødfisk og dødsårsak skal registreres i Fishtalk
- Anleggets dagbok
- Forøket dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan håndtering av ekstrem/akutt massedød
- Prosedyre for risikovurdering fiskehelse- smittsomme sykdommer
- Prosedyre for sanitær-/nødslakt
- Prosedyre for renhold og hygiene: flåte, anlegg, båter og tilhørende utstyr
- Fiskehelseplan Ballangen Sjøfarm
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Risikovurdering HMS
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Beredskapsavtale (vedlegg 4) – ScanBio
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Lov om akvakultur (akvakulturloven)
<http://www.lovdatab.no/all/hl-20050617-079.html>

- Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven)
<http://www.lovdata.no/all/nl-20031219-124.html>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan ved håndtering av kontaminert fôr					
Tittel:	Beredskapsplan ved håndtering av kontaminert fôr			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Forhindre at arbeidstakere blir smittet av bakterier og sopp med avfallsprodukter samt kjemisk forurensning fra kontaminert fôr. Kontaminert fôr er fôr som kan være smittet med salmonella (bakterie), sopp eller kadmium (giftig tungmetall) fra fôrprodusenten.

ANSVAR

Driftsleder

FREKVENS

Denne beredskapsplanen skal straks iverksettes hvis det blir påvist kontaminert fôr som er kommet til lokaliteten. Fôrprodusenten tar regelmessige prøver av sine råstoffer som de bruker i fôrproduksjonen og de varsler øyeblikkelig hvis det blir påvisninger av helseskadelige funn.

BESKRIVELSE

Arbeidstakere på lokaliteter som har mottatt dette fôret kan være eksponert for å bli utsatt for kontaminert fôr og følgende tiltak skal øyeblikkelig iverksettes for å **unngå at arbeidstakerne blir utsatt for helseskade:**

- Personlig hygiene: Arbeidstakerne skal utøve personlig hygiene etter håndtering av fôr som er mistenkt for å være kontaminert, det vil si håndvask før det røykes, snuses eller spises, samt etter at arbeidsklærne er tatt av.
- Arbeidsklær, støvler og hansker tas ikke inn i personalområde det vil si der det lages mat eller personer oppholder seg på fritiden.
- Ved håndtering av fôr i løs vekt, det vil si fylling av automater, siloer eller annen håndtering av fôr som ikke er emballert, samt håndtering av tom fôr emballasje, skal det brukes hansker og støvmasker. Ta også hensyn til vindretning slik at arbeidstaker ikke blir kontaminert av fôr støv ved håndtering av fôr ved f.eks. fylling og utføring fra automater/fôranlegg/siloer.
- Arbeidsklær og hansker skal være mest mulig rene og uten fôrrester.
- Sekker som mistenkes å inneholde kontaminert fôr merkes med rød strek under etiketten og alle arbeidstakere skal gjøres oppmerksom på hvorfor de er merket og hvor de er lagret.
- Emballasje som har inneholdt mulig kontaminert fôr skal merkes med rødt strek under etikken - og oppbevares og håndteres på en slik måte at arbeidstakerne ikke kommer i kontakt med fôr rester fra emballasjen.

Disse forhåndsreglene skal følges inn til alt fôret enten er brukt opp eller fjernet fra lokaliteten.

Symptomer og forløp

Vanligvis symptomer som diaré, hodepine, magesmerter, kvalme og evt. feber, men diaréen kan også i sjeldne tilfeller være langvarig og alvorlig. Ved slike symptomer der det er mistanke om at dette kan komme fra kontaminert fôr, kontaktes lege umiddelbart.

Verneutstyr til bruk under arbeid ved kontaminert fôr samt brukt emballasje fra kontaminert fôr:

- Støvmaske P3 med ventil og arbeidshansker.

Registrering

Det skal registreres avvik for hver dag det håndteres kontaminert fôr eller fôremballasje som har inneholdt kontaminert fôr.

HENVISNING

Kryssreferanser

- Alarmplan HMS og brann
- Beredskapsplan HMS
- Instruks for bruk av verneutstyr
- Prosedyre for fôrmottak og lagring
- Prosedyre for fôring
- Risikovurdering HMS
- Prosedyre for avvikshåndtering

Eksterne referanser

- Internkontrollforskriften
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>
- Forskrift om tiltaks og grenseverdier
<http://lovdata.no/forskrift/2011-12-06-1358>

Beredskapsplan for rømming					
Tittel:	Beredskapsplan for rømming			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:		Dato:			
Godkjent av:	Ottar Bakke	Dato:	31.10.16	Publisert dato:	03.11.16

HENSIKT

Planen er vårt verktøy for å begrense rømming og skadevirkningene av rømming

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Hvordan oppdage rømming?

Rømming kan oppdages på flere måter.

Eksempler på dette er:

- Hull i nøter eller annen svikt i anlegget oppdages ved daglig ettersyn anlegg eller ved kontroll og ettersyn av not.
- Det observeres laks utenfor merdene.
- Det observeres fremmed fisk i not.
- Fiskere eller andre melder om fangst av mulig oppdrettsfisk.
- Fiskeridirektoratet/Fylkesmannen/Statens Naturoppsyn/Kommunen har fått innrapportert fangst av mulig oppdrettsfisk.

Håndtering av sak:

- Den enkelte lokalitet har spesifikk – Alarmplan rømming – som definerer ansvar og oppgaver i tidlig fase av mistanke og/eller oppdaget rømming. Det er en forutsetning i denne beredskapsplanen at alarmplanen er fulgt.
- Daglig leder og Matfisksjef (CNO) trer inn i håndtering av rømmingssak så raskt som mulig. Følgende kontrolleres i rekkefølge:
 - Er alle mulige tiltak for å hindre ytterligere rømming av fisk iverksatt?
 - Er Fiskeridirektoratet varslet og hvordan? **Direktoratet SKAL ha melding innen 2 timer.**
 - Er skjema del-1 sendt inn til Fiskeridirektoratet?
 - Er garn satt i sjø?
 - Er dykker/ROV/kamera kontaktet?

Videre oppgaver:

- Sørg for at de nødvendige ressurser av folk og utstyr tilføres lokaliteten for å ivareta hendelsen, samt øvrig drift.
- Dersom anlegget er havarert eller har forflyttet seg og kan komme i konflikt med skipstrafikk: varsle Kystverkets vaktentral (NAVCO).
- Dersom fisken som antas rømt er syk, det foreligger mistanke om sykdom, eller fisken er under medisinerings, varsles Mattilsynet.
- Naboanlegg varsles.
- Oppstart gjenfangst meldes til Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernnavdeling.
- Oppfølging Fiskeridirektoratet med evn endringsmelding på skjema 1.
- Vurdere føring utenfor anlegget sammen med Fylkesmannens miljøvernnavdeling.
- Oppfølging gjenfangst, registrering og mottak på land.

Funksjon	Tlf/Mail
Daglig leder	995 41060
Matfisksjef CNO	905 00136
Mattilsynet	22400000
Fiskeridirektoratet	03415/ mc@fiskeridir.no
Kystverkets vaktentral (NAVCO)	07847 eller 224 22 331
Fylkesmannen i Nordland miljøvernavdelingen	755 31 500

Avsluttende oppgaver

- Avslutning gjenfangst skal meldes til Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernavdeling.
- Levere skjema 2 til Fiskeridirektoratet.
- Oppfølging myndigheter i etterkant av hendelse
- Loggføring av hendelse, rapport til ledelse

Kommunikasjon

Kommunikasjon med Fiskeridirektorat, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Kystverk håndteres av Daglig leder eller Matfisksjef (CNO)

Kommunikasjon media og øvrige myndigheter håndteres av daglig leder.

Beredskapsøvelser

Det skal gjennomføres øvelser på håndtering av rømming i hver region årlig, der alle lokaliteter er representert. Øvelsen skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Registrering

Fishtalk

Rømming skal registreres som kvalitetsavvik

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan rømming
- Prosedyre for utsett og skifte av nøter
- Prosedyre for ettersyn og vedlikehold lokalitet
- Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>